

**Žádost o stanovisko ARÚ AV ČR, Praha, v. v. i. dále jen (ARÚ)
k realizaci archeologického výzkumu, který nebyl vyvolán stavební či jinou činností na území
s archeologickými nálezy dle §22., odst.2**

1. Oprávněná organizace: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.
2. Identifikační údaje o zkoumané lokalitě: Lokalita: Praha 1, Hradčany, Hradčanské náměstí k.ú.: Hradčany p.č.: 729 Stupeň ochrany lokality (např. rejstříkové číslo KP, NKP atp. je-li prohlášena):NKP Souřadnice středu plochy (mm na ZM10; JTSK, S42, UTM-WGS84): JTSK: Y:744416.38 X:1042595.95; UTM-WGS84: 50°05'21.15"N, Easting (mm od Z) Northing (mm od J) (ZM10; pás:)
3. Vedoucí výzkumu a odborný garant výzkumu: Mgr. Gabriela Blažková PhD.
4. Navrhovaný koreferent výzkumu: Mgr. Jana Maříková-Kubková PhD.
Prohlášení: Žadající instituce (fyzická osoba) si je vědoma mimořádné zodpovědnosti za průběh archeologického výzkumu který nebyl vyvolán stavební či jinou činností na území s archeologickými nálezy dle §22., odst.2 včetně finančních nákladů, které vzniknou s jeho realizací i následným nutným uvedením lokality do náležitého stavu po jeho ukončení (zahnutí sond, úprava povrchu apod.). Prohlašuje, že těmito finančními prostředky disponuje, a to přímo, nebo prostřednictvím dalších (fyzických či právnických) osob. Žadající organizace (fyzická osoba) se zavazuje po ukončení terénní části výzkumu vypracovat zprávu o jeho výsledcích formou komplexní nálezové zprávy (ve smyslu dohody o provádění arch. výzkumů č.j. ... a tuto zprávu předat do archivu (prokazuje se č.j. přiděleným podatelnou ARÚ) ARÚ, a to nejpozději do 1 kalendářního roku od data ukončení terénní části výzkumu. Žadající instituce si je vědoma toho, že nedodržení zde deklarovaných závazků a také podmínek, za kterých bude ARÚ eventuelně souhlasit s provedením příslušného výzkumu, může být důvodem k vypovězení dohody s AV ČR a zahájení řízení o odebrání oprávnění k provádění archeologických výzkumů s MK ČR podle § 21, odst. 5 zákona 20/87 Sb., v platném znění. Žadající organizace prohlašuje, že vyjednala s majitelem pozemku náležitosti dle §22 odst.1 a zejm. §24 zákona č. 20/1987Sb., v platném znění
V Praze dne 6.1. / 2012
Razítko žadající oprávněné organizace:
Podpis statutárního zástupce (oprávněné fyzické osoby):

5. Povinné přílohy k žádosti:

Příloha č. 1:

Dohoda o předání získaných movitých archeologických nálezů do regionálně příslušné sbírkotvorné organizace, nebo NM v Praze ve smyslu § 23 zákona č. 20/1987 Sb., v platném znění, pokud žadatelem není přímo příslušná instituce

Příloha č. 2 (na volném listu)

Cíle a navrhované metody

Shrnutí dosavadních poznatků o lokalitě, otázky na které má výzkum odpovědět apod. Důraz musí být kladen na maximální využití nedestruktivních metod, vedoucí k minimalizaci plošného rozsahu destruktivního výzkumu včetně předpokládaného odborného přínosu výzkumu

Příloha č. 3 (na volném listu)

Předpokládaná publikace a jiná prezentace výsledků výzkumu:

Příloha č. 4 (na volném listu)

Předpokládaný dopad výsledků výzkumu na lokalitu z hlediska archeologické památkové péče:

Zde např. podnět k zahájení řízení na prohlášení věci za kulturní památku na MK ČR (v případě archeologie návrh na prohlášení za kulturní památku prostřednictvím AV ČR), dohoda s majitelem o zamezení orby a prezentaci nemovité památky přímo v terénu apod. - obecně předpokládaný dopad výsledků výzkumu na další památkový režim na lokalitě a jeho prosazování.

Příloha č. 5

Mapový podklad v odpovídajícím měřítku s vyznačením rozsahu zamýšlené sondáže.

Příloha č. 6 (zejména u zapsaných KP, NKP atp.)

Stanovisko příslušného pracoviště NPU k záměru zjišťovací sondáže.

Příloha 2

Hradčanské náměstí v Praze na Hradčanech představuje velký, nezastavěný prostor, který nebyl v novodobých dějinách vystaven výrazné stavební aktivitě.

V polovině dubna 2011 zde v souvislosti se zaváděním plynového osvětlení proběhl záchranný archeologický výzkum. Liniový výkop začínal v horní části Hradčanského náměstí severně od sochy T.G. Masaryka a podél chodníku pokračoval jižním směrem do ulice Ke Hradu. V úseku výkopu před východní stranou Salmovského paláce bylo dokumentováno torzo skládané opukové zdi spojované na jíl, k němuž bezprostředně přiléhá do podloží zahloubený příkop. Charakter terénního zásahu umožnil dokumentaci nálezové situace pouze na východním řezu liniového výkopu. Nálezovou situaci lze předběžně datovat do druhé poloviny 9. století, případně na počátek 10. století. Vzhledem k závažnosti objevu byli na místo nálezu ke konzultaci přizváni vědečtí pracovníci Archeologického ústavu AV ČR Praha, v.v.i., Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v hlavním městě Praze a Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, kteří se dlouhodobě zabývají danou problematikou. Tato odborná komise doporučila další zkoumání tohoto prostoru, aby bylo možné zjištěné skutečnosti dát do širších historických souvislostí. Z hlediska dějin Pražského hradu a Malé Strany se jedná o nález mimořádného významu.

Na základě v terénu odhalené situace a doporučení odborné archeologické komise jsme se rozhodli podat žádost o badatelský záměr v tomto prostoru. Zjišťovací archeologický výzkum bude financován z mezinárodního projektu Cradles of European Culture – Francia Media Project v České republice zastoupený Mgr. Janou Maříkovou-Kubkovou Ph.D. (Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.), současně koreferentkou archeologického výzkumu. Na v roce 2011 zjištěné skutečnosti nejprve naváže nedestruktivní geofyzikální archeologický průzkum (RNDr. Roman Křivánek Ph.D.; Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.). Pokud potvrdí oprávněnost terénního zásahu předpokládáme maximální rozsah terénního zásahu 8 x 2 m. Délka sondy je dána velikostí obranného valu, kamenné plenty a příkopu, které je třeba prozkoumat v celém řezu. Nedílnou součástí terénních prací je odebrání vzorků na palynologické (Mgr. Radka Kozáková; Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.) a paleobotanické analýzy (Mgr. Petr Kočár; Západočeská univerzita, Plzeň), jejich laboratorní vyhodnocení a následná datace vybraných vzorků metodou rozpadu uhlíku C14 (prof. T. Goslar, Radiokarbon laboratory Poznaň, Polsko). Níže uvedený harmonogram prací byl stanoven tak, aby v daném období bylo možné technické provedení archeologického výzkumu a aby současně tyto práce neprobíhaly v plné turistické sezóně.

Předpokládáme, že vyhodnocení jak nedestruktivní části archeologického výzkumu, tak terénních zjištění, přinese zásadní informace k dějinám počátku Prahy. Přispěje k poznání průběhu opevnění Pražského hradu a jeho případné provázanosti s opevněním Malé Strany. Vzhledem ke stáří této nálezové situace a tudíž k neexistenci písemných ani ikonografických pramenů je archeologický výzkum jedinou možnou cestou, jak v této oblasti posunout lidské poznání.

Harmonogram prací

leden – duben 2012 – vyřízení administrativních záležitostí a zajištění všech potřebných povolení (G.Blažková)

2. polovina března 2012 – geofyzikální průzkum (R. Křivánek)

duben – červen 2012 – vyhodnocení geofyzikálního průzkumu (R. Křivánek)

červenec – září 2012 – upřesnění rozsahu zkoumané plochy na základě výsledků geofyzikálního výzkumu (G. Blažková, J. Matiašek)

– zajištění dodavatelské firmy pro manipulaci se zeminou a opětovné zadláždění plochy Hradčanského náměstí (G. Blažková, J. Matiašek)

1.-12. říjen 2012 (termín je možné upravit dle specifických potřeb zainteresovaných stran) – terénní archeologický výzkum (G. Blažková, J. Matiašek)

– odebrání palynologických (R. Kozáková) a paleobotanických vzorků (P. Kočár)

– geodetické zaměření nálezové situace (Geo-cz)

listopad 2012 – únor 2013 – vyhodnocení nálezové situace, analýzy odebraných vzorků

2013 – prezentace výsledků výzkumu na odborných konferencích a v odborném tisku

Příloha 3

Výsledky archeologického výzkumu budou prezentovány v odborném archeologickém tisku a v historických periodikách věnovaných pragensiální problematice. V případě úspěchu terénní sondáže bude k celé akci vydána tisková zpráva, v případě mimořádného objevu bude zorganizována tisková konference. Podle našich předpokladů přinese výzkum i zajímavá data v oblasti enviromentální archeologie v kontextu zatím známých informací z Pražského hradu a Malé Strany. Dále předpokládáme prezentaci dosažených výsledků na konferencích věnovaných problematice raně středověkého období a konferencích zabývajících se fortifikacemi.

Financování tohoto badatelského záměru z mezinárodního projektu Cradles of European Culture – Francia Media Project je zárukou mezinárodní prezentace jeho výsledků. Projekt Francia media bude završen rozsáhlou výstavou uvedenou v roce 2014 v Raveně a v roce 2015 v Praze, na kterých bude možné v odpovídající formě zveřejnit výsledky tohoto badatelského záměru.

Příloha 4

Nedestruktivní archeologický výzkum, který zmapuje celou jižní polovinu Hradčanského náměstí, v součinnosti s omezeným terénním zásahem s sebou kromě vědeckých výsledků přinese důležité informace pro památkovou péči v této historické lokalitě. Následná aplikace získaných informací poskytne reálnou představu o charakteru historických terénů, kterou bude možné využít při hodnocení konkrétních stavebních záměrů. Díky informacím získaných v roce 2011 o přesné lokalizaci opevnění lze předejít chybnému umístění zjišťovací sondy. Kombinace geofyzikálního průzkumu a bodové sondáže se dlouhodobě mohou stát neocenitelným zdrojem informací pro památkovou péči pro hlavní vstupní prostor na Pražský hrad.

Příloha 5

Celková situace vzhledem k okolní zástavbě

